

Katowice, dnia 26.08.2004 r.

Znak: WK-0901/37/2004

**Pan
Wójt Gminy
C i a s n a**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 24 maja 2004 r. do 30 czerwca 2004 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Ciasna za okres od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2003 r. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole z dnia 7 lipca 2004 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości stwierdzone w czasie kontroli, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. w Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

- Dopuszczono do przedawnienia należności z tytułu czynszu najmu lokalu mieszkalnego położonego w Ciasnej przy ul. Ks. Twardocha 1/2 wraz z odsetkami za okres od VI 2000 r. do V 2001 r. w łącznej kwocie 1.220,29 zł, czym naruszono przepisy art. 92 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Przyczyną dopuszczenia do przedawnienia tych należności było zaniedbanie obowiązków przez podinspektora ds. księgowości w Urzędzie Gminy w Ciasnej, który nie sporządził stosownych dokumentów będących podstawą wniesienia sprawy do sądu w myśl przepisu art. 491 §1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

Wniosek Nr 1

Wyegzekwować od pracownika, który wyrządził powyższą szkodę kwotę 1.220,29 zł mając na uwadze przepisy działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) i opracować procedury w zakresie terminowego egzekwowania należności z tytułu najmu lokali mieszkalnych oraz zapewnić właściwy nadzór w tym zakresie mając na uwadze przepisy art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Brak objęcia kontrolą finansową w latach 2002 i 2003 wszystkich podległych jednostek organizacyjnych w zakresie przestrzegania przez kierowników tych jednostek wprowadzanych procedur, na podstawie kontroli co najmniej 5 % wydatków tych jednostek, co wymagane jest przepisami art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.). W Gminie w 2002 r. funkcjonowało 10 jednostek organizacyjnych, a w 2003 r. 9 jednostek organizacyjnych. W 2002 r. nie została przeprowadzona żadna kontrola, a w 2003 r. przeprowadzono kontrole w dwóch jednostkach organizacyjnych.*

Przyczyną wystąpienia powyższej nieprawidłowości było niepodjęcie działań w zakresie właściwego zorganizowania kontroli przez Zarząd Gminy oraz przez p. Waldemara Płoskę - Wójta Gminy Ciasna, na podstawie przepisów art.127 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Wniosek Nr 2

Przeprowadzić kontrolę finansową wydatków wszystkich podległych jednostek organizacyjnych, w zakresie przestrzegania przez te jednostki realizacji procedur kontroli, o których mowa w art. 35a ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze postanowienia art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowo sklasyfikowano w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej:*
 - *dotację na realizację inwestycji otrzymaną z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2002 i 2003 r. ujęto w § 629 – Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskiwane z innych źródeł,*
 - *wydatki poniesione w 2003 r. w związku z realizacją zadania inwestycyjnego pn. Budowa oświetlenia drogowego na istniejącej linii niskiego napięcia przy ulicy Głównej i Niedźwiedzkiej w miejscowości Zborowskie, a dotyczące zapłaty za nadzór inwestorski nad robotami elektrycznymi i opracowanie projektu zasilania w energię elektryczną oświetlenia drogowego w Zborowskim, ujęto w § 4300 – Zakup usług pozostałych,*
 - *wydatki na modernizację drogi dojazdowej do pól w Ciasnej zostały zaklasyfikowane w § 4270 – Zakup usług pozostałych,*
 - *dochody z najmu lokali mieszkalnych i użytkowych w okresie 2002 i 2003 r. ujęto w dziale 700 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, rozdziale 70004 – „Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej”, § 083 – „Wpływy z usług”,*

czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2000 r. Nr 59, poz. 688 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2003 r. Nr 68, poz. 634 z późn. zm.).

Przyczyną powyższych nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów w zakresie klasyfikacji dochodów i wydatków przez inspektora ds. księgowości w Urzędzie Gminy w Ciasnej oraz niewystarczający nadzór ze strony Skarbnika Gminy Ciasna.

Wniosek Nr 3

Opracować procedury kontroli w zakresie prawidłowego obiegu dokumentów finansowo księgowych mając na celu właściwe klasyfikowanie dochodów i wydatków budżetowych i wzmocnić nadzór nad tymi czynnościami, mając na uwadze przepisy art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych opublikowane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów z 2003 r. Nr 3, poz. 13.

- *Ustalono wartość zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 3 % zamiast w wysokości od 5 % do 10 % ceny ofertowej przy udzielaniu zamówienia publicznego na budowę kolektorów bocznych w Ciasnej w 2002 r. o wartości 55.323,90 EURO, czym naruszono postanowienia § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umowy (Dz.U. z 2002 r. Nr 115, poz. 1002).*

Skutkiem powyższego działania było niepełne zabezpieczenie wykonania umowy na realizację przedmiotowego zamówienia.

- *Brak przesłania do publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na budowę kanalizacji sanitarnej przy ulicy Myśliwskiej i zaplecze ulicy Oleskiej w Sierakowie Śląskim w 2003 r. o wartości powyżej 30.000 EURO, czym naruszono przepisy art. 14d ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.).*

Przyczyną powyższych nieprawidłowości było niestaranne wykonanie obowiązków przez inspektora ds. inwestycji i drogownictwa oraz inspektora ds. zamówień publicznych, pozyskiwania i absorpcji funduszy zagranicznych w Urzędzie Gminy w Ciasnej.

Wniosek Nr 4

Wzmocnić nadzór w zakresie ustalania wartości zabezpieczenia należytego wykonania umowy i przesyłania ogłoszeń o wyniku postępowania do Biuletynu Zamówień Publicznych celem publikacji, stosownie do przepisów art. 150 ust. 2 i art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 19, poz. 177).

- *Brak ujęcia w dochodach budżetu gminy w 2002 r. środków z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie 21.195,00 zł i pomniejszenie o tę kwotę wydatków poniesionych na realizację zadania dot. modernizacji drogi dojazdowej do pól w miejscowości Ciasna, realizowanego z wykorzystaniem powyższych środków, czym naruszono przepisy art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2002 (Dz.U. z 1998 r. Nr 150, poz. 983 z późn. zm.). Faktycznie poniesione wydatki na realizację przedmiotowego zadania wynosiły 30.310,54 zł, a po dokonaniu zmniejszenia zostały wykazane w wysokości 9.115,54 zł.*

Skutkiem powyższego działania było zniekształcenie danych w zakresie dochodów i wydatków budżetowych ujętych w budżecie i sprawozdaniach budżetowych o dochodach i wydatkach za 2002 r.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów w zakresie dochodów i wydatków budżetowych dokonana przez p. Jerzego Truszkowskiego – ówczesnego Skarbnika Gminy Ciasna.

Wniosek Nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami celem prawidłowego przygotowania danych odnośnie dochodów i wydatków budżetowych do projektu uchwały budżetowej mając na uwadze przepisy art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Brak utworzenia środka specjalnego, pomimo że w 2002 r. jednostka osiągnęła przychody z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego w łącznej kwocie 932,73 zł, czym naruszono przepisy art. 40 a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.). Opłaty te ujęto w budżecie gminy.*

Przyczyną nieprawidłowości było nieprzestrzeganie przez pracownika merytorycznego procedur w zakresie prawidłowej dekretacji dokumentów finansowo – księgowych oraz brak właściwego nadzoru ze strony ówczesnego Skarbnika Gminy Ciasna.

Wniosek Nr 6

Wzmocnić nadzór nad prawidłowym dekretowaniem dokumentów finansowo – księgowych, celem właściwego ujmowania osiągniętych przychodów z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego, zgodnie z art. 40a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 z późn. zm.), mając na uwadze obowiązki w zakresie opracowania procedur kontroli wewnętrznej, w myśl art. 35a ustawy o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

- *Naliczanie w 2002 i 2003 r. opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w nieprawidłowych wysokościach, co spowodowane było:*
 - *przyjmowaniem w 2002 r. do obliczeń opłat innego kursu EURO niż kurs kupna ogłaszany przez NBP z dnia wydania zezwolenia,*
 - *naliczaniem w 2002 r. opłat za korzystanie z zezwoleń w wysokości nieproporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia,*

czym naruszono przepisy art. 11¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 1982 r. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.),

oraz:

- *rozkładaniem w 2003 r. opłat za korzystanie z zezwoleń na nierówne raty,*

czym naruszono przepisy art. 11¹ ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).

Skutkiem błędnych wyliczeń ustalonym na podstawie próby 16 zezwoleń, było zawyżenie opłat pobranych za korzystanie z 13 zezwoleń w kwocie 394,07 zł oraz zaniżenie opłat za korzystanie z 2 zezwoleń w kwocie 129,21 zł.

Przyczyną wystąpienia powyższych nieprawidłowości było błędne interpretowanie przez inspektora ds. działalności gospodarczej w Urzędzie Gminy w Ciasnej przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie naliczania opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wniosek Nr 7

Wzmocnić nadzór nad prawidłowością naliczania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowe wprowadzenie do ewidencji środków trwałych i ujęcie na koncie 011 – „Środki trwałe”:*
 - *zestawu komputerowego o wartości 3.248,69 zł,*
 - *radiotelefonu stacjonarnego z zasilaniem o wartości 3.437,50 zł,*
 - *trzech zestawów komputerowych o jednostkowej wartości 2.752,84 zł,*

czym naruszono postanowienia Zarządzenia Nr 0152/2/02 Wójta Gminy Ciasna z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, zgodnie z którymi środki trwałe o wartości poniżej 3.500,00 zł winny być ewidencjonowane na koncie 013 – „Pozostałe środki trwałe”.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie zasad ewidencjonowania środków trwałych, określonych w dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, przez inspektora ds. księgowości w Urzędzie Gminy w Ciasnej.

Wniosek Nr 8

Wzmocnić nadzór nad przestrzeganiem obowiązków w zakresie ewidencjonowania środków trwałych określonych w Zarządzeniu Nr 42/2003 Wójta Gminy Ciasna z dnia 3 września 2003 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad prowadzenia rachunkowości.

- *Przyjęcie błędnych sprawozdań jednostkowych RB-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2002 i 2003 r. sporządzonych przez Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół i Przedszkoli w Ciasnej, w których wykazano wykonanie planu wydatków budżetowych również placówek oświatowych, czym naruszono § 9 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).*

Przyczyną powyższej nieprawidłowości był brak opracowania przez p. Waldemara Ploskę – Wójta Gminy Ciasna procedur w zakresie kontroli prawidłowości sprawozdań składanych przez jednostki organizacyjne oraz brak wyznaczenia pracownika bezpośrednio odpowiedzialnego za taką kontrolę.

Wniosek Nr 9

Ustalić procedury w zakresie kontroli sprawozdań składanych przez jednostki organizacyjne oraz wyznaczyć pracownika odpowiedzialnego za tą kontrolę, mając na uwadze przepisy art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.)

oraz Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych opublikowane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów z 2003 r. Nr 3, poz. 13.

- *Ujęto w księgach rachunkowych jednostki zobowiązania w momencie zapłaty w miesiącu styczniu 2002 w kwocie 1.317,80 zł i styczniu 2003 r. w kwocie 4.293,30 zł a nie z chwilą ich powstania, tj. w miesiącu grudniu 2001 i grudniu 2002 r. a ponadto bezpodstawnie zaewidencjonowano w 2002 r. zobowiązania dotyczące ośmiu Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Gminy Ciasna za węże tłoczne w łącznej kwocie 11.490,00 zł mimo iż były to zobowiązania innych podmiotów, czym przepisy art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).*

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie przez inspektora ds. księgowości w Urzędzie Gminy w Ciasnej procedur w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych oraz brak właściwego nadzoru nad pracownikiem wykonującym te czynności, wskutek czego nieprawidłowo ustalona została wysokość zobowiązań w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym za 2002 i 2003.

Wniosek Nr 10

Wzmocnić nadzór nad prawidłowym ujmowaniem zobowiązań w księgach rachunkowych i sprawozdaniach finansowych, stosownie do przepisów art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz Standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów z 2003 r. Nr 3, poz. 13 w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) i § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752).

- *W raportach kasowych ujmowano pod jedną pozycją, po stronie przychodów, szereg dowodów wpłat z tytułu czynszów, podatków, opłat za dowody osobiste a po stronie rozchodów szeregu delegacji służbowych, bez sporządzania stosownych dowodów zbiorczych, w których zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) dowody źródłowe winny być pojedynczo wymienione.*

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez kasjera w Urzędzie Gminy w Ciasnej w tym zakresie oraz brak nadzoru ze strony Skarbnika Gminy Ciasna, a także niewystarczające procedury w zakresie gospodarki kasowej.

Wniosek Nr 11

Opracować procedury w zakresie gospodarki kasowej i objąć szczególnym nadzorem czynności wykonywane przez kasjera, zgodnie z art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) oraz Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych opublikowane w Dzienniku Urzędowym

Ministerstwa Finansów z 2003 r. Nr 3, poz. 13, biorąc pod uwagę fakt, że gospodarka kasowa obarczona jest szczególnym ryzykiem.

- *Wystawienie w dniu 06 marca 2003 r. jednorazowego upoważnienia dla dwóch pracowników Urzędu Gminy do przeprowadzania wielu kontroli podatkowych bez wskazania osoby kontrolowanej, czym naruszono przepisy art. 283 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 1997 r. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.), zgodnie z którymi kontrola podatkowa przeprowadzana jest na podstawie imiennego upoważnienia udzielonego przez wójta gminy pracownikom urzędu. Upoważnienie do przeprowadzania kontroli powinno zawierać oznaczenie organu, datę i miejsce wystawienia, numer legitymacji służbowej kontrolującego (kontrolujących) lub numer dowodu osobistego, jeżeli kontrolujący nie ma obowiązku posiadania legitymacji, oznaczenie kontrolowanego, określenie zakresu kontroli, przewidywany termin zakończenia kontroli, podpis osoby udzielającej upoważnienia, pouczenia o prawach i obowiązkach kontrolowanych.*

Przyczyną powyższej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów w zakresie kontroli podatkowej, o której mowa w rozdziale VI – Ordynacji podatkowej, przez p. Waldemara Ploskę – Wójta Gminy Ciasna.

Wniosek Nr 12

Przed podjęciem kontroli podatkowej wystawiać upoważnienia imienne pracownikom Urzędu Gminy, zawierające wszystkie elementy określone w art. 283 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 1997 r. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.).

W związku z tym, że przyczyną nieprawidłowości była niezajomość przepisów prawa, błędna interpretacja, niekompetencja pracowników - należy rozważyć konieczność zapewnienia pracownikom możliwości stałego podnoszenia kwalifikacji i wiedzy, celem skutecznego i efektywnego wykonywania powierzonych obowiązków, mając na uwadze Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych opublikowane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów z 2003 r. Nr 3, poz. 13, a ponadto wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku do tych pracowników, którzy przyczynili się do powstania powyższych nieprawidłowości.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. w Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku** o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnieść do **Kolegium** tutejszej Izby **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.